

PORESKA PRAKSA

ZA MAJ 2015. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 18
Porez na dobit pravnih lica	19 - 22
Porez na dohodak fizičkih lica	23 - 28
Ostalo (drugi propisi).....	29 - 33

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Oporezivanje prometa usluga, prema mjestu primaoca usluge - inostranstvo (kod usluga propagande)

Broj: 03/2-7228/2-15

Podgorica, 13. maj 2015. godine

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Saglasno odredbi člana 8 navedenog zakona, promet usluga u smislu ovog zakona, su svi poslovi i radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda iz člana 4 ovog zakona.

Kada domaće lice pruža usluge stranom licu primjenjuju se odredbe člana 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost gdje se mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Međutim propisani su izuzeci od ovog pravila. Član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosi se na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja, usluge elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima, usluge ekonomske propagande i telekomunikacije.

Reklama - Kao pojam, još uvijek je prisutan u praksi. Osnovno obilježje reklame je **pretjerano hvalisanje** proizvoda ili pojave, najčešće prisutno na sajamskim manifestacijama s ciljem da se privuče pažnja i interesovanje kupca. Danas poslovna praksa poznaje pojam ekonomske propagande pod kojom spada svaka djelatnost koja pomoću vizualnih, akustičkih i kombinovanih poruka **informiše** potrošače o određenim proizvodima i uslugama, te **utiče** na njih da slobodno izaberu i kupe te proizvode, kako bi time počela, povećala se ili nastavila njihova prodaja, a poslovanje učinilo uspješnim.

Dakle, mišljenja smo da i usluga reklame se može podvesti pod usluge koje se prema članu 17 stav 3 zakona oporezuju prema mjestu primaoca usluge, a to je u ovom slučaju inostranstvo. Prema tome, crnogorski PDV obveznik, kod fakturisanja ovih usluga nerezidentnom pravnom licu ne obračunava PDV, s pozivom na član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Obračun PDV-a na usluge prevoza, kada usluge pruža strano lice

Broj: 03/2- 7610/2-15

Podgorica, 24. maj 2015. godine

Shodno članu 17 stav 2 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) mjestom vršenja prometa usluga smatra se: put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza. Ako se usluga prevoza ne obavlja samo u

Crnoj Gori (već i u inostranstvu), ovaj zakon se primjenjuje samo na dio usluge prevoza koji se obavlja u Crnoj Gori. U tom slučaju uslugu prevoza treba podijeliti srazmjerno broju kilometara, na dio koji otpada na zemlju (koji se oporezuje) i dio koji otpada na inostranstvo (koji se ne oporezuje).

Ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, činjenica je da je članom 12 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano da PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga. Međutim, u ovom slučaju, tj. kada usluge domaćem licu pruža strano lice koje nema sjedište ili poreskog zastupnika u Crnoj Gori, u praksi je uvedena tehnika obrnutog zaračunavanja PDV-a, što će reći da se porez na dodatu vrijednost obračunava, ali se ne uplaćuje. Obračun PDV-a se vrši samo u svrhu evidentiranja, te se unos istog vrši i u knjigu ulaznih računa i u knjigu izlaznih računa. U mjesečnoj prijavi za obračun i plaćanje PDV pod rednim brojem 18 unosi se istovjetan iznos ulaznog i izlaznog poreza na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Broj: 03/2- 7948/2-15

Podgorica, 29. maj 2015. godine

Shodno članu 17 stav 2 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) mjestom vršenja prometa usluga smatra se: put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza. Ako se usluga prevoza ne obavlja samo u Crnoj Gori (već i u inostranstvu), ovaj zakon se primjenjuje samo na dio usluge prevoza koji se obavlja u Crnoj Gori. U tom slučaju uslugu prevoza treba podijeliti srazmjerno broju kilometara, na dio koji otpada na zemlju (koji se oporezuje) i dio koji otpada na inostranstvo (koji se ne oporezuje). Dakle, u pravu ste kada ste na vrijednost usluge prevoza kroz Crnu Goru obračunali PDV.

Inače, poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ima pravo na povraćaj ulaznog PDV koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza proizvoda u Crnu Goru, pod uslovima i na način utvrđen članom 51 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i članovima 111,112,113 i 114 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08...30/13).

Mjesto prometa usluga advokata (usluge koje se pružaju između domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica)

Broj: 03/7- 6975 /2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Članom 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) je propisano da se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, stavom 3 istog člana kod usluga:

- 1) prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine;
- 2) telekomunikacija;

- 3) u oblasti ekonomske propagande;
- 4) inženjera, **advokata**, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja;
- 5) elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima;
- 6) banaka, osiguranja i reosiguranja;
- 7) posredovanja u zapošljavanju radne snage;
- 8) iznajmljivanja pokretnih dobara, osim prevoznih sredstava;
- 9) odustajanja od obavljanja poslovne djelatnosti;
- 10) posredovanja u vezi sa uslugama iz tač. 1) do 9) ovog stava, ako ih obavljaju agenti u ime i za račun naručioca, mjestom izvršenog prometa smatra se mjesto sjedišta primaoca usluge. Ako se usluge obavljaju u poslovnoj jedinici, mjestom izvršenog prometa smatra se mjesto poslovne jedinice primaoca usluge. Ako primalac usluge ima prebivalište u inostranstvu, mjestom izvršenog prometa smatra se mjesto njegovog prebivališta.

Kod ovih usluga mjesto oporezivanja određeno je prema mjestu njihovog primaoca-pravnog lica ili preduzetnika. Ovo se odnosi isključivo na usluge koje se pružaju između stranih i domaćih pravnih i fizičkih lica.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog, ako advokat iz Crne Gore pruži uslugu poreskom obvezniku iz Italije, u tom slučaju te usluge su oporezive u Italiji. Crnogorski advokat na fakturi ne iskazuje PDV po crnogorskom zakonu, već samo iznos naknade uz napomenu da su usluge izvršene za strano lice (član 17 stav 3 Zakona o PDV).

Mjesto prometa usluga izrade građevinskog projekta (za objekat koji se gradi u Crnoj Gori, a naručilac izrade projekta je nerezidentno pravno lice)

Broj: 03/2- 6784/2-15
Podgorica, 15. maj 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 17 stav 1 propisao je da se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Međutim, pomenuti zakon je propisao i izuzetke od navedenog opšteg pravila za pojedine vrste usluga, među kojima se nalaze i usluge u vezi sa nepokretnostima. Tako se shodno članu 17 stav 2 tačka 1 Zakona, mjestom vršenja prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga vrši neposredno u vezi sa nepokretnostima uključujući i usluge arhitekata i ovlašćenih nadzornika i sl.

Pošto uslugu izrade projekta za objekat koji se gradi u Podgorici vrši firma sa sjedištem u Crnoj Gori ista će, shodno i stavu 1 i stavu 2 člana 17 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, na izdatoj fakturi obračunati PDV po stopi od 19%. Pri tome nije od uticaja činjenica da je naručilac izrade projekta nerezidentno pravno lice.

Postupak obračunavanja poreza na dodatu vrijednost kod avansnog plaćanja

Broj: 03/7-7658/2-15

Podgorica, 19. maj 2015. godine

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07 ... 09/15), u članu 20 stav 1 propisana je osnovica za obračun poreza na dodatu vrijednost, a koju čini sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV.

Članom 40 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08, 30/13) je propisano da kod avansa, poreska obaveza nastaje na dan prijema avansa, nezavisno da li je izvršena isporuka proizvoda ili usluga. PDV se obračunava primjenom preračunate stope iz člana 56 ovog pravilnika.

Ako je plaćanje djelimično ili u cjelini izvršeno prije izdavanja računa ili prije obavljenog prometa proizvoda ili usluga PDV se obaračunava na dan prijema naknade na plaćen iznos naknade (avansno plaćanje). Ako je plaćanje bilo prije 01. jula 2013. godine, primalac avansa je bio u obavezi da izda avansni račun sa obračunatim porezom po preračunatoj stopi od 17%, da bi nakon izdavanja robe ili pružanja usluga izdao konačan račun sa obračunom poreza po stopi od 19%, stornirao raniji avansni račun, podnio izmijenjenu prijavu za izlazni PDV po avansnom računu za mjesec u 2013. godini kada je primio avans, iskaže konačan iznos sa računa sa PDV –om na oporezivu osnovicu po stopi od 19% po prijavi za mjesec kada izdaje konačni račun. Primalac usluge stornira avansni račun i ulazni PDV za mjesec kada je dao avans i koristi ulazni PDV po konačnoj fakturi po stopi od 19%.

Obračun PDV kod avansnog plaćanja (kod izgradnje objekata)

Broj: 03/1-7457/2-15

Podgorica, 20. maj 2015. god.

Kod avansa gdje se plaćanje vrši prije isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga, poreska obaveza nastaje na dan prijema (uplate) avansa, što znači da u ovom slučaju nije bitan momenat isporuke proizvoda i usluga već momenat uplate avansa, shodno članu 18 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15). Inače, PDV se obračunava primjenom preračunate stope na kompletni iznos avansne uplate. Prema članu 76 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13) za primljene avanse poreski obveznik mora ispostaviti račun, u skladu sa članom 32 stav 1 Zakona. Prema stavu 4 istog člana Pravilnika, ako je isporuka proizvoda ili usluga izvršena u roku od osam dana od dana prijema avansa, poreski obveznik može izdati samo jedan račun, u skladu sa članom 32 Zakona, ako je iznos avansa jednak iznosu koji je iskazan na tom računu. Članom 77 Pravilnika je propisano da ako se proizvodi ili usluge isporučuju na osnovu prethodnog plaćanja, to plaćanje se smatra avansom za koje se može izdati račun posljednjeg dana perioda na koji se plaćanje odnosi.

Prilikom konačne isporuke proizvoda, odnosno usluga poreski obveznik ispostavlja račun na kome je obračunata isporuka proizvoda, odnosno usluga, a računi za avanse se poništavaju (storniraju).

Shodno članu 122 stav 3 Pravilnika nakon ispostavljanja računa za isporuke za koje je primljen avans i izdat račun u Knjizi izdatih računa za avanse poništava (stornira) se račun za avans, a račun za isporučene proizvode i usluge upisuje se u Knjigu izdatih računa. To isto radi i primalac računa, koji koristi pravo na ulazni PDV kroz Knjigu ulaznih računa. Takođe se podnose izmijenjene mjesečne prijave za obračun PDV-a, kod promjene poreske osnovice i iznosa PDV-a kod primaoca avansa i davaoca avansa.

Navedena zakonska regulativa zahtijeva od poreskog obveznika, da poresku obavezu obračunava u poreskom periodu kada je primljena avansna uplata kada poreski obveznik ima obavezu da sačini i izda fakturu za avansno plaćanje.

Odredbe člana 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuju da se pod prometom proizvoda smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti. Takođe, je u stavu 4 navedenog člana zakona propisano da se prometom proizvoda ne smatra promet zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog i neizgrađenog).

Prema članu 18 navedenog zakona PDV se obračunava u trenutku isporuke proizvoda, odnosno pružanja usluge. Članom 36 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost je bliže propisano da se pod isporukom proizvoda, odnosno usluga, ne smatra vršenje građevinskih usluga na novim ili postojećim građevinskim objektima, na osnovu privremenih situacija (računa) na osnovu ugovora o gradnji.

Poreska osnovica shodno članu 20 Zakona je sve što predstavlja plaćanje, koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca ili naručioca za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, što je kod izvođača radova, po privremenoj situaciji vrijednost izvedenih radova, koja se mora potvrditi od strane nadzornog organa investitora.

Prema članu 46 stav 11 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, poresku osnovicu pri isporuci novoizgrađenih građevinskih objekata ili djelova tih objekata čini vrijednost isporučenog objekta koja ne sadrži vrijednost zemljišta ni iznos naknade za komunalno uređenje zemljišta, prema propisu nadležnog organa lokalne samouprave.

Dakle, kod prometa nepokretnosti u smislu odredbi člana 4 Zakona o PDV-u, porez na nepokretnost se plaća kod sticanja vlasništva na nepokretnostima kao apsolutnog prava, koje podrazumijeva i pravu korišćenja i raspolaganja na predmetu sticanja vlasništva (nepokretnosti sa pripadajućim zemljištem).

Kako se u građevinarstvu količina i vrijednost obračunanih radova ovjerava od nadzornog organa, smatramo da poreska obaveza nastaje istekom obračunskog perioda u kojemu je ovjerena situacija od strane nadzornog organa. Privremena i okončana situacija su isprave po kojima, po pravilu, ne postupaju niti izvođač niti investitor radova, dok svaka nije ovjerena od nadzornog organa investitora. Tek ovjerena situacija znači potvrdu stvarno izvedenih radova i takva se evidentira u poslovnim knjigama.

U skladu sa navedenim, tek nakon okončane situacije, poreski obveznik kupcima izdaje konačnu fakturu na kojoj posebno iskazuje oporezivi promet, a posebno promet koji nije oporeziv u skladu sa odredbama ovog zakona (zemljište i komunalije), dok se kod avansa za osnovicu za obračun PDV uzima cjelokupan uplaćeni iznos.

Obračun i plaćanje PDV u građevinarstvu (trošak kamate)

Broj: 03/1-6336/2-15

Podgorica, 18. maj 2015. god.

Naše mišljenje u vezi Vašeg dopisa, ćemo bazirati na propise kojima se reguliše obračun i plaćanje PDV u građevinarstvu.

Odredbe člana 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 9/15) propisuju da se pod prometom proizvoda smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti. Takođe, je u stavu 4 navedenog člana zakona propisano da se prometom proizvoda ne smatra promet zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog i neizgrađenog).

Shodno članu 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik je dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun.

Prema članu 18 navedenog PDV se obračunava u trenutku isporuke proizvoda, odnosno pružanja usluge. Članom 36 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13) je bliže propisano da se pod isporukom proizvoda, odnosno usluga ne smatra vršenje građevinskih usluga na novim ili postojećim građevinskim objektima, na osnovu privremenih situacija (računa) na osnovu ugovora o gradnji.

Poreska osnovica shodno članu 20 Zakona je sve što predstavlja plaćanje, koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca ili naručioca za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, što je kod izvođača radova, po privremenoj situaciji vrijednost izvedenih radova, koja se mora potvrditi od strane nadzornog organa investitora.

Prema članu 46 stav 11 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost poresku osnovicu pri isporuci novoizgrađenih građevinskih objekata ili djelova tih objekata čini vrijednost isporučenog objekta koja ne sadrži vrijednost zemljišta ni iznos naknade za komunalno uređenje zemljišta, prema propisu nadležnog organa lokalne samouprave.

Dakle, kod prometa nepokretnosti u smislu odredbi člana 4 Zakona o PDV, porez na nepokretnost se plaća kod sticanja vlasništva na nepokretnostima kao apsolutnog prava, koje podrazumijeva i pravu korišćenja i raspolaganja na predmetu sticanja vlasništva (nepokretnosti sa pripadajućim zemljištem).

Kamata koja je nastala po osnovu kreditnog zaduženja, jer je investitor ulagao u izgradnju građevinskih objekata tuđim sredstavima (bankarski kredit), se sa stanovišta računovodstvenih propisa priznaje kao tošak, takođe i sa stanovišta odredbi Zakona o porezu na dobit pravnih lica, i na taj način utiče na dobit poslovanja investitora.

Dakle, ova kamata nije nastala po osnovu prometa proizvoda, odnosno nepokretnosti i ne ulazi u poresku osnovicu kod prometa nepokretnosti i ne iskazuje se posebno.

Poreski tretman prodaje preduzeća (u slučaju kada novi vlasnik nastavlja da obavlja istu djelatnost)

Broj: 03/2- 7942/2-15

Podgorica, 29. maj 2015. godine

Shodno članu 4 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) promet proizvoda predstavlja prenos prava raspolaganja pokretnim, odnosno nepokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Isporukom proizvoda smatra se i otuđenje preduzeća ili dijela preduzeća koje čini privrednu cjelinu. Ukoliko kod prodaje preduzeća ili dijela preduzeća koje čini privrednu cjelinu novi vlasnik (sticalac) može u cjelosti odbiti obračunati PDV kao pretporez, odnosno ulazni porez i nastavlja da obavlja istu djelatnost, u tom slučaju ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a, što je i propisano članom 7 i 21 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i članom 12 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08 ... 30/13). Dakle, taj se prenos smatra neoporezivim, izuzev nekretnina koje se oporezuju po odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti. Pri svemu ovome nije od uticaja činjenica da je osnivač firme koja se prodaje nerezidentno lice.

Obaveza plaćanja PDV-a pri uvozu opreme koja će biti isporučena izvođaču radova na izgradnji autoputa

Broj: 03/7-6648/2-15

Podgorica, 04. maj 2015. godine

Članom 16 Zakona o autoputu Bar-Boljare ("Sl. list Crne Gore", br. 52/14) je propisano da se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0% na promet proizvoda i usluga namijenjenih za izgradnju autoputa koje realizuje izvođač radova, ili se ta realizacija realizuje za račun izvođača radova na izgradnji autoputa.

Pravilnikom o postupku oslobađanja od plaćanja poreskih i carinskih obaveza za izvođenje radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare ("Sl. list Crne Gore", br. 03/15 i 13/15) uređuje se način i postupak ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost, poreza na dohodak fizičkih lica, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, poreza na dobit pravnih lica i carina izvođača radova koji je angažovan na izgradnji autoputa Bar-Boljare.

Članovima 2 i 5 Pravilnika je propisano da izvođač radova, odnosno lice koje obavlja poslove za račun izvođača radova, iz člana 16 Zakona o autoputu Bar-Boljare, radi evidentiranja nabavke proizvoda i usluga za koju se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0%, koristi kontrolnu markicu.

Izvođač radova iz stava 1 ovog člana, organu uprave nadležnom za naplatu poreza podnosi zahtjev za izdavanje kontrolnih markica.

Prilikom nabavke proizvoda i usluga izvođač radova predaje isporučiocu dva primjerka kontrolne markice sa istim serijskim brojem, od kojih jedan primjerak isporučilac popunjava i lijepi na poledini računa koji izdaje izvođaču radova, a drugi primjerak popunjava i lijepi na poledini računa koji zadržava za sebe.

Dakle na osnovu Zakona o autoputu Bar-Boljare i Pravilnika o postupku oslobađanja od plaćanja poreskih i carinskih obaveza za izvođenje radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare, za promet proizvoda i usluge koje pruža registrovani PDV obveznik izvođaču radova, izdaje se fakturu za izvršeni promet, odnosno pruženu uslugu, sa obračunatim PDV-om po stopi od 0%.

Međutim, kada je u pitanju uvoz proizvoda, odnosno konkretno opreme koja će biti isporučena izvođaču radova na autoputu, ista nije oslobođena plaćanja PDV-a prilikom uvoza.

Dakle, u takvoj situaciji PDV obveznik prilikom uvoza plaća PDV, dok prilikom fakturisanja izvođaču radova iskazuje PDV po stopi 0% po proceduri naprijed opisanoj. PDV obveznik koristi pravo na odbitak ulaznog PDV-a, plaćenog prilikom uvoza i isti može u skladu sa Zakonom o PDV-u, ukoliko je u pretplati, odnosno PDV kreditu, zahtijevati povraćaj po proceduri propisanoj Zakonom o porezu na dodatu vrijednost.

Oporezivanje tablet računara sa stanovišta PDV-a

Broj: 03/2-6275/2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 40/11) koji propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Odredbama člana 24a stav 1 tačka 15b citiranog zakona propisano je da se na uvoz, odnosno promet računarske opreme PDV obračunava i plaća po stopi od 7%.

Odredbama člana 10b Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženij stopi („Sl. list CG“ br. 81/05..11/09) propisano da se pod računarskom opremom smatra personalni računar (računajući i laptop) koji obuhvata računarski hardver koji se sastoji od kućišta sa svim njegovim elementima, monitora, tastature i miša. Računarska oprema obuhvata i štampač.

Elemente kućišta iz stava 1 ovog člana, čine: uređaj za napajanje, matična ploča, centralna procesorna jedinica, radna memorija, magnetni i optički uređaj za skladištenje podataka, hard disk, adapteri, kontroleri, i drugi proizvodi koji se ugrađuju u kućište.

Prema tome navedena računarska oprema oporezuje se po stopi od 7% (nezavisno da li se prodaje u kompletu ili po djelovima: monitor, kućište, tastatura, miš).

Ovaj zaključak potkrepljuje i mišljenje Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije koje je isto dostavilo Privrednoj komori Crne Gore u kojem ukazuje da tablet računari zbog svojih karakteristika i funkcionalnosti spadaju u kategoriju računarske opreme. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije ukazuje i na činjenicu da se u harmonizovanom sistemu Svjetske carinske organizacije isti svrstavaju u kategoriju 8471.30 koja definiše i ostale prenosne računare.

Dakle, imajući u vidu da i tablet računar ima komponente personalnog računara, odnosno laptopa, smatramo da se radi o proizvodu koji se može svrstati u grupu računarske opreme koja se oporezuje po stopi od 7%. Pri tome nije od uticaja činjenica da je u pitanju proizvod koji je novijeg datuma u odnosu na datum donošenja podzakonskog akta kojim je uvedena snižena stopa od 7%. Međutim, na aktivne zvučnike, skenere, multifunkcionalne

uređaje, kao i svu drugu opremu koja nije obuhvaćena odredbama citiranog pravilnika, primjenjuje se stopa od 19%.

Pravo na povraćaj više plaćenog poreza na dodatu vrijednost

Broj: 03/7-7651/2

Podgorica, 19. maj 2015. godine

Povraćaj PDV-a je regulisan odredbama člana 50 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01... 76/05 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 09/15), i člana 109 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08,30/13).

Poreskom obvezniku kome je odbitak po osnovu pretporeza veći od njegove poreske obaveze, priznaje se pravo na poreski kredit (pretplata) ili mu se na njegov zahtjev taj porez vraća. Povraćaj više plaćenog PDV-a se vrši u roku od 60 dana od dana podnošenja PDV prijave. Zakonom je predviđen izuzetak za pretežnog izvoznika (lica čiji prihod iz inostranstva čini više od 51% njegovih prihoda) i poreskog obveznika koji u više od tri uzastopna poreska perioda iskazuje višak pretporeza, kojima se PDV vraća u roku od 30 dana od dana podnošenja poreske prijave. Ukoliko neki obveznik ima dospjele a ne plaćene obaveze po drugim porezima, PDV kredit se umanjuje za iznos dospjelog duga po drugom osnovu.

Poreski obveznik, kako je propisano članovima 120 i 124 Pravilnika, dužan je da u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za tačno, pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a.

Osnov za knjigovodstveno evidentiranje za PDV bitnih događaja, promjena i činjenica su i odgovarajuće isprave kao što su: izdati i primljeni računi, dokumenta o uvozu i izvozu, dokumenta o uplatama i isplatama kao i sve druge isprave (dokumenta) koje su od značaja za obračunavanje i plaćanje PDV-a i korišćenje prava za odbijanje pretporeza.

Knjigovodstvo poreskog obveznika i knjige izdatih i primljenih računa moraju se voditi u skladu s propisima o računovodstvu i drugim propisima koji uređuju vođenje knjigovodstva poreskog obveznika.

Pravo na povraćaj više plaćene poreske obaveze zastarijeva u roku od tri godine od isteka godine u kojoj je izvršena pretplata, što je u skladu sa članom 102 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 29/05 i „Sl. list CG“ br. 73/10 ... 8/15).

Apsolutni rok zastarjelosti propisan je članom 103 navedenog zakona. Pravo na utvrđivanje, naplatu i povraćaj poreza uvijek zastarjeva u roku od 10 godina od isteka godine u kojoj je porez trebalo utvrditi, naplatiti, odnosno u kojoj je izvršena preplata.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog povraćaj PDV možete koristiti uz ispunjenje propisanih uslova navedenih u naprijed citiranim odredbama Zakona i Pravilnika.

Postupak povraćaja PDV-a stranom pravnom licu

Broj: 03/7-6929/2-15

Podgorica, 08. maj 2015. godine

Pravo na povraćaj PDV-a, pravna lica sa sjedištem van Crne Gore mogu ostvariti saglasno odredbama člana 51 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01... 76/05 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 09/15), uz ispunjenje uslova (rokovi za

podnošenje zahtjeva za povraćaj, period na koji se odnosi zahtjev, minimalni iznos na koji zahtjev može da glasi i postupak vraćanja poreza, uključujući i rok povraćaja), propisanih članovima 110 – 114 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Članom 51 navedenog Zakona propisano je da poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ima pravo na povraćaj ulaznog PDV koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga, od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza proizvoda u Crnu Goru, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Stavom 2 istog člana propisano je da poreski obveznik iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV-a, ako je proizvod nabavljen, odnosno uvezen, a usluge izvršene u svrhu obavljanja djelatnosti koju u inostranstvu obavlja, pod uslovima pod kojima bi za tu djelatnost, ukoliko bi se obavljala u Crnoj Gori, bilo priznato pravo na odbitak ulaznog PDV, ako u periodu za koji mu je priznato pravo na povraćaj ulaznog PDV ne izvrši promet proizvoda, odnosno usluga koji se smatra prometom izvršenim u Crnoj Gori, osim:

- a) usluga prilikom uvoza proizvoda u vezi sa članom 22 stav 2 tačka 2 ovog zakona; usluga pri izvozu u skladu sa članom 25 ovog zakona i usluga uvoza u skladu sa članom 30 ovog zakona;
- b) usluga na koje PDV mora biti plaćen od strane lica kojem je usluga izvršena.

Stavom 3 navedenog člana propisano je da poreski obveznik ima pravo na povraćaj ulaznog PDV-a u obračunskom periodu na osnovu zahtjeva koji podnosi nadležnom organu.

Poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori, a koji ima pravo na povraćaj pretporeza, u skladu sa ovim zakonom, za nabavljene proizvode i primljene usluge, zahtjev za povraćaj podnosi nadležnom poreskom organu. Zahtjev, u skladu sa članom 112 Pravilnika, se podnosi na propisanom obrascu (*obrazac ZP-PDV-S*).

Pri podnošenju prvog zahtjeva za povraćaj stranom poreskom obvezniku se dodjeljuje broj pod kojim će se voditi kod nadležnog poreskog organa (evidencioni broj). Dodjeljeni broj poreski obveznik, odnosno njegov zastupnik, obavezan je upisati pri podnošenju zahtjeva za povraćaj u obrascu ZP-PDV-S na za to predviđenom mjestu.

Podnosilac zahtjeva na njegovoj poledini navodi račune po kojima traži povraćaj i ta specifikacija treba da sadrži: ime ili naziv dobavljača, njegov poreski broj, vrstu isporuke, datum isporuke, vrijednost isporuke i iznos PDV-a sadržan u toj isporuci.

Zahtjev za povraćaj PDV-a se može podnijeti za period koji obuhvata najmanje šest mjeseci, a najviše jednu godinu, izuzev ako se radi o ostatku kalendarske godine (npr. za mjesec novembar i decembar).

Podnosilac zahtjeva mora uz zahtjev priložiti originalne račune i odgovarajuću uvoznu dokumentaciju i potvrditi da je obveznik za PDV u stranoj državi.

U skladu sa članom 113 Pravilnika, zahtjev za povraćaj PDV-a može se podnijeti samo za iznose PDV-a koji su veći od 300,00€ izuzev u slučaju kada je period za povraćaj kraći od 6 mjeseci, za koji važi cenzus od 100,00€. Nakon odobrenog povraćaja PDV-a, poreski organ je dužan da poništi originale priloženih računa pečatom sa natpisom "iskorišćeno pravo na povraćaj PDV" i da ih vrati poreskom obvezniku.

U članu 111 tačka 8 i 9 navedenog pravilnika je propisano da zahtjev za povraćaj PDV-a može umjesto poreskog obveznika podnijeti njegov zastupnik, uz priloženo punomoćje poreskog obveznika i da zastupnik poreskog obveznika mora biti domaći poreski obveznik.

Poreski organ, u skladu sa članom 114 Pravilnika, donosi rješenje i poreskom obvezniku doznačuje traženi iznos PDV-a na njegov nerezidentni račun otvoren kod banke ovlašćene za poslove s inostranstvom, sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji u zahtjevu naznači poreski obveznik,

odnosno njegov zastupnik, ili na račun zastupnika u Crnoj Gori, u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povraćaj poreza.

Troškove platnog prometa za doznačeni iznos PDV-a snosi podnosilac zahtjeva.

Pojašnjenje izmjena člana 27 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (pravo na oslobođenje od plaćanja PDV-a prilikom otkupa dugova)

Broj: 03/2- 5911/2-15

Podgorica, 04. maj 2015. godine

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list CG", br. 09/15) članom 5 propisano je da se u članu 27 tačka 4 podtačka b brišu riječi "*i otkupa*" što znači da se od dana početka primjene ovog zakona, tj. od 12. aprila 2015. godine, oslobađa od plaćanja PDV i otkup dugova kao jedan od oblika bankarskih i finansijskih usluga. Naglašavamo, oslobađa se od plaćanja PDV-a samo otkup duga, a ne i provizija koju naplaćujete od klijenta od kojeg ste otkupili dug sa obavezom da isplatite njegove dobavljače.

Ako je klijent ustupio ili prenio potraživanje na drugog to se ne smatra isporukom usluga, te iz tog razloga prenos potraživanja nije oporeziv PDV-om. Međutim, kada su u pitanju ostali troškovi ovog pravnog posla, tj. faktoringa (npr. faktoring naknada i administrativni troškovi) koje zaračunava faktor, pomenute naknade podliježu oporezivanju PDV-om.

Pravo na oslobođenje od plaćanja PDV-a na osnovu ugovora o donaciji

Broj: 03/7-7606/2-15

Podgorica, 19. maj 2015. godine

Članom 25 stav 12 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) je propisano da se PDV plaća po stopi 0 % na isporuku proizvoda, odnosno usluga kada je međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom o donaciji predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza, kao i da će se način i postupak za ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV-a urediti propisom Ministarstva finansija.

Uputstvom o načinu sprovođenja postupka u vezi sa ostvarivanjem prava na oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost u slučajevima kada je to predviđeno međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom („Sl. list RCG“, br. 34/03), propisano je da se prilikom uvoza proizvoda, kao i kod isporuke proizvoda i obavljanja usluga u zemlji, ne plaća porez na dodatu vrijednost u slučaju kada je to predviđeno međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom, a što znači da se sredstva donatorskih pomoći ne mogu koristiti za plaćanje poreza u Crnoj Gori.

Pravo na oslobođenje u skladu sa citiranim Uputstvom ostvaruje uvoznik, odnosno kupac proizvoda, odnosno usluga (međunarodna organizacija ili domaće lice), s tim što se kupcem proizvoda odnosno usluga kod realizacije projekta iz oblasti građevinarstva smatra potpisnik ugovora o izvođenju radova sa inostranim donatorom, odnosno nadležnim državnim organom.

Oslobađenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost se ostvaruje na osnovu poreske potvrde koju izdaje ministarstvo nadležno za oblast iz koje se realizuje projekat.

Članom 3 navedenog Uputstva je propisano da isporučilac proizvoda, odnosno usluga u fakturi mora navesti osnov za oslobađanje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost i broj poreske potvrde izdate od strane nadležnog ministarstva.

Obveznik PDV-a iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj PDV-a koji se odnosi na proizvode i usluge na koje se odnosi poresko oslobađanje, u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost.

Lice iz stava 1 ovog člana je dužno da obezbijedi posebnu evidenciju (po količini i vrijednosti) o isporuci proizvoda, odnosno usluga na koje se odnosi poresko oslobađanje iz člana 2 stav 2 ovog uputstva.

Poreska potvrda mora sadržati podatke iz člana 4. navedenog Uputstva i to:

- 1) naziv međunarodnog sporazuma, odnosno ugovora;
- 2) broj ugovora evidentiran kod Ministarstva inostranih poslova i potvrdu da je ugovor na snazi;
- 3) odredbu sporazuma, odnosno ugovora kojom je predviđeno poresko oslobađanje;
- 4) vrijednost projekta po ugovoru;
- 5) specifikaciju proizvoda koji se uvoze, odnosno nabavljaju u zemlji i usluga koje se koriste u zemlji;
- 6) datum izdavanja potvrde;
- 7) pečat i potpis ovlašćenog lica izdavaoca potvrde.

Dakle, u konkretnom slučaju DOO „Urion“ kao dobavljač opreme, prilikom uvoza iste ne može koristiti potvrdu u svrhe oslobađanja od plaćanja PDV-a, već je u obavezi prilikom uvoza platiti PDV koji će koristiti kao odbitni, a prilikom fakturisanja JZU Specijalnoj bolnici za plućne bolesti “Dr. Jovan Bulajić” Brezovik na fakturi zaračunava PDV po 0% sa pozivom na broj potvrde izdate od strane Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Mišljenja smo da je potrebno na osnovu potvrde Ministarstva vanjskih poslova pribaviti i potvrdu resornog ministarstva iz oblasti za koje se sprovodi projekat.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a

Broj: 03/2- 6293/2-15

Podgorica, 07. maj 2015. godine

Poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke usluga od drugog poreskog obveznika kao primalac (korisnik) usluga ako je te usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno. Poreski obveznik smije odbiti ulazni PDV ako je iskazan u računima iz člana 32 ovog zakona i to u poreskom periodu u kojem je primio račun za njemu izvršen promet usluga,

Imajući u vidu navedeno, a što je inače propisano članom 37 st. 1,6,7 i 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Sl. list RCG”, br. 65/01 ... 04/06 i “Sl. list CG”, br. 16/07 ... 09/15), zaključujemo da imate pravo na odbitak PDV-a koji je obračunat na računima taxi firme-registrovanog PDV obveznika, naravno ukoliko ispunjavate naznačene uslove i

posjedujete validnu dokumentaciju kojom pravdate poslovnu potrebu angažovanja taxi firme.

Uslovi za odbijanje ulaznog PDV (kada je račun primljen u jednom, a roba isporučena u drugom obračunskom periodu)

Broj: 03/2- 6052/2-15

Podgorica, 05. maj 2015. godine

Uslovi za odbijanje ulaznog PDV su propisani odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 9/15) kao i odredbama člana 93-95 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13).

Shodno stavu 7 navedenog člana zakona poreski obveznik može odbiti ulazni PDV u poreskom periodu u kojem je primio račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga, odnosno carinske deklaracije za uvezene proizvode.

Bliže pojašnjenje člana 37 zakona je dato u članu 94 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost. U stavu 3 navedenog člana pravilnika se propisuje da ako su proizvodi, odnosno usluge primljene u jednom, a račun u drugom obračunskom periodu, odbitak pretporeza se vrši u onom obračunskom periodu u kojem su ispunjena oba uslova.

Dakle, u vašem slučaju PDV se može odbiti u onom obračunskom periodu kad su zadovoljena oba uslova, a to je period kad je i primljen račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga.

Uslovi za odbijanje ulaznog PDV-a (kod ugovora o zakupu kad faktura za režijske troškove glasi na zakupodavca)

Broj: 03/2- 6507/2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Saglasno odredbi člana 8 navedenog zakona, promet usluga u smislu ovog zakona, su svi poslovi i radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda iz člana 4 ovog zakona.

Prema odredbi člana 20 stav 1 navedenog zakona je propisano da je poreska osnovica PDV sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Saglasno odredbama stava 2 navedenog člana zakona u osnovicu se uračunavaju i:

- akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV,
- posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koje isporučilac zaračunava kupcu, odnosno naručiocu usluga.

U konkretnom slučaju zakupodavac i zakupac su pravna lica, PDV obveznici, te je zakupodavac dužan, da u skladu sa navedenim zakonskim odredbama, zakupcu izda račun sa obračunatim porezom na promet usluga davanja u zakup poslovnog prostora po stopi od 19%. Osnovicu za obračun poreza čini ukupan iznos naknade koju obveznik PDV-zakupodavac prima ili treba da primi za promet usluga, dok će iznose troškova za struju, vodu i ostale toškove koje je platio vlasnik poslovnog prostora-zakupodavac prefakturisati zakupcu bez PDV.

Pravo na odbitak ulaznog poreza, prema odredbi člana 37 Zakona, može da ostvari poreski obveznik, ako posjeduje račun od strane drugog poreskog obveznika u kome je porez iskazan u skladu sa članom 32 Zakona, odnosno ako je taj porez iskazan u carinskim deklaracijama i plaćen prilikom uvoza.

U skladu sa navedenim zakonskim odredbama, obveznik PDV ima pravo da PDV obračunat od strane učesnika u prometu za promet dobara i usluga (el. energija, voda, telefon i ostale komunalne usluge i dr.) koje nabavlja u cilju izdavanja poslovnog prostora u zakup, odbije kao prethodni porez, uz ispunjenje uslova predviđenim članom 32 Zakona.

Prema tome, u vašem slučaju pravo na odbitak ulaznog PDV po računima za utrošenu vodu, ima zakupodavac, a ne i zakupac, pa će zakupodavac zakupcu prefakturisati troškove za vodu bez PDV, sa pozivom da je iskoristio ulazni PDV. Inače, naknada za vodu se oporezuje po sniženoj stopi PDV (7%).

Način podnošenja PDV prijave (u slučaju kada poreski obveznik ostvaruje prihode obavljanjem više djelatnosti)

Broj: 03/2- 7108/2-15

Podgorica, 18. maj 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 13 stav 1 i 2 propisao je da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti. Pod djelatnošću podrazumijeva se svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući i profesionalnu djelatnost. Korišćenje materijalne i nematerijalne imovine (imovinskih prava) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda takođe se smatra poslovnom djelatnošću.

Shodno članu 34 stav 1 pomenutog zakona poreski obveznik obračunava PDV u Prljavi za obračun i plaćanje PDV-a (PR-PDV 2) na osnovu iznosa koje zaračunava na oporezivi promet iz izdatih računa za isporučene proizvode, odnosno izvršene usluge u poreskom periodu.

Pošto jedno te isto lice, bilo da je u pitanju pravno ili fizičko lice, upisom u poreski registar može dobiti samo jedan PDV broj, to povlači i zaključak da to lice podnosi samo jednu prijavu za obračunski period (kalendarski mjesec) u kojoj unosi ukupno ostvareni prihod, bez razlike da li je ostvaren obavljanjem jedne ili više djelatnosti.

Evidentiranje prometa preko PRK, izdavanje fiskalnih računa (kod zabavnog parka)

Broj: 03/1-6337/2-15

Podgorica, 12. maj 2015. godine

Naše mišljenje ćemo bazirati na propisima kojima se reguliše obračun i plaćanje PDV kod usluga koje se vrše uz naknadu.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 09/15) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Prema članu 32 stav 4 ovog zakona je propisano da je poreski obveznik dužan da kupcu proizvoda, odnosno usluga izda račun, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac zahtjevao.

Poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase i pri tome kupcu izda fiskalni račun. Inače, fiskalni račun shodno članu 8 Uredbe o poreskoj registar kasi ("Sl. list Crne Gore", br. 31/14 od 24.07.2014) je dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini ili bezgotovinski u slučaju kada se u istom objektu, pored plaćanja u gotovini, vrši i bezgotovinsko plaćanje.

Fiskalni račun naročito sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv poreskog obveznika i naziv i adresu prodajnog mjesta;
- 2) PIB korisnika;
- 3) redni broj fiskalnog računa;
- 4) naziv, količinu, jedinicu mjere, cijenu po jedinici mjere, oznaku poreske stope i vrijednost evidentiranog prometa;
- 5) iznos poreza po poreskim stopama;
- 6) ukupan iznos poreza;
- 7) vrijednost prometa po poreskim stopama;
- 8) ukupnu vrijednost evidentiranog prometa;
- 9) dan, mjesec, godinu, sat i minut sačinjavanja fiskalnog računa i
- 10) fiskalni logo i evidencioni broj poreske kase.

Fiskalni račun štampa se u dva primjerka, od kojih se jedan izdaje kupcu, a drugi ostaje na kontrolnoj traci, odnosno žurnalu poreske kase.

Poreski obveznik je dužan da odštampa dnevni izvještaj poslije završetka radnog dana ili najkasnije prije početka narednog radnog dana, koji predstavlja knjigovodstvenu dokumentaciju.

Poreski obveznik koji radi 24 časa dnevno dužan je da odštampa dnevni izvještaj jednom u toku 24 časa, u približno isto vrijeme.

Dnevni izvještaji se slažu po rednim brojevima.

Poreski obveznik je dužan da odštampane dnevne izvještaje hronološkim redom povezuje u knjigu dnevnih izvještaja. Knjiga dnevnih izvještaja vodi se posebno za svaku poresku kasu.

Evidencija dnevnih izvještaja data je u Prilogu 2 , koji je sastavni dio ove uredbe.

Dakle, na poreskom obvezniku je da svoje poslovanje (pružanje usluga u zabavnom parku, prodaja suvenira, prodaja pića i hrane) uskladi sa navedenom zakonskom regulativom. To znači da je za određene djelatnosti neophodna prijava organu lokalne uprave (opštinskim službama) npr: za trgovinu i zanatstvo, isticanje cjenovnika proizvoda i usluga na vidno mjesto (nadležnost turističke i tržišne inspekcije), kao i vođenje evidencije o ostvarenom prometu preko poreske registar kase. Na poreskom obvezniku je da shodno svom obimu poslovanja instalira registar kase, a to može biti da na jednom mjestu-naplatnom punktu da instalira registar kasu i da se korisniku usluga, odnosno kupcu izda fiskalni račun i naplati usluga ili da se na više mjesta instaliraju kase i naplaćuju usluge, odnosno vrši prodaja artikala.

Inače, fiskalizacija u smislu ove uredbe je postupak stavljanja poreske kase u funkciju registrovanja prometa, koji se sprovodi prije njene upotrebe.

Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase poreski obveznik podnosi poreskom organu, preko ovlaštenog servisa.

Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase obavezno sadrži podatke o mjestu prodajnog objekta, koji odgovaraju podacima sadržanim u prijavi za opštu poresku registraciju.

Način izdavanja računa u dječijoj igraonici

Broj: 03/2- 6048/2-15

Podgorica, 06. maj 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) članom 31 stav 1 propisao je da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga.

Inače, pošto je u pitanju specifična vrsta usluge, vrši se evidentiranje svakog započetog sata pružanja usluge, a račun, odnosno fiskalni račun se izdaje prilikom završetka pružanja usluge. Potrebno je da na vidnom mjestu istaknete cijenu usluge, način evidentiranja, izdavanja računa i plaćanja.

Uslovi za naknadnu izmjenu poreske osnovice

Broj: 03/2- 7607/2-15

Podgorica, 25. maj 2015. godine

Članom 20 stav 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) je propisano da ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako PDV obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučioaca tih proizvoda, odnosno usluga.

Prema članu 48 stav 1 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 i 30/13) je propisano da

ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, različitih vrsta popusta (rabat i druge vrste bonifikacija), ili zbog nemogućnosti naplate, tada se može izvršiti ispravka PDV-a.

U slučaju da i isporučilac i primalac ispravljaju poresku osnovicu, odnosno porez i pretporez, smanjenje poreske osnovice po osnovu naknadnih umanjenja može se sprovesti kod isporučioaca (dobavljača) tek nakon ispravke pretporeza kod primaoca (kupca) o čemu je primalac obavezan pismeno obavijestiti isporučioaca.

Prema stavu 3 navedenog člana Pravilnika naknadni popusti umanjuju poresku osnovicu samo ako su dati u direktnom međusobnom odnosu isporučioaca i primaoca. Što znači da bi poreski obveznik u svoje poslovne knjige sproveo primljeno knjižno odobrenje, za isto treba da postoje direktni međusobni ugovori između prodavca i kupca, kojim su regulisani ovakvi popusti, odnosno tzv. naknadno odobreni rabati zbog ostvarene realizacije.

U skladu sa navedenim usled različitih popusta koje naknadno prodavac odobrava kupcu, poresku osnovicu mijenjaju i isporučilac i kupac (primalac), s tim što isporučilac može smanjiti svoju poresku osnovicu za iznos odobrenog rabata tek nakon što ga je primalac pisanim putem obavijestio da je ispravio svoj ulazni porez (član 20 zakona). Dakle, potrebno je ispraviti ulazni porez kod kupca i izlazni pdv prodavca i podnijeti izmijenjene prijave za obračun i plaćanje PDV za period na koji se odnosi odobreni popust. Obračun se vrši po stopi koja je važila u tom periodu.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Isplata prihoda nerezidentnom pravnom licu (naknada za korišćenje licence, softera i sl.) od strane rezidentnog lica, sa stanovišta poreza po odbitku

Broj: 03/2-7654/2-15

Podgorica, 25. maj 2015. godine

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2) Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...61/13) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:

-dividende i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim licima;

-kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

U ovom slučaju predmet oporezivanja porezom po odbitku, shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica su prihodi po osnovu autorskih prava i drugih prava intelektualne svojine, kao što je naknada za ustupanje autorskih prava, naknada za korišćenje licence, naknada za korišćenje softera, naknada za zakup pokretne imovine-mašina i drugih prihoda po osnovu naknada za korišćenje određenih ugovorenih autorskih prava i licenci. Inače, stopa poreza po odbitku iznosi 9%.

Prema članu 29a stav 1 navedenog zakona, rezidentno lice koje isplaćuje iznos naknade kod obračuna poreza po odbitku u obavezi je da primjenjuje odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje Crna Gora.

Prema stavu 2 ovog člana zakona status rezidenta države, sa kojom je zaključen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, u smislu stava 1 ovog člana, nerezident dokazuje kod isplatioca prihoda potvrdom ili drugim odgovarajućim dokumentom, ovjerenim od nadležnog organa druge države ugovornice čiji je rezident.

Nadalje, ako isplatilac prihoda primijeni odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a nijesu ispunjeni uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana, što za posledicu ima manje plaćeni iznos poreza, dužan je da plati razliku između plaćenog poreza i dugovnog poreza, po ovom zakonu.

Poreski organ dužan je da, na zahtjev nerezidentnog pravnog lica, izda potvrdu o porezu plaćenom u Crnoj Gori.

Obveznik poreza po odbitku dužan je da nadležnom poreskom organu podnese izvještaj o uplaćenom porezu po odbitku, a koji se podnosi do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev.

Poreski tretman isplate prihoda po osnovu dividendi i udjela u dobiti

Broj: 03/2- 6504/2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Zakon o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02, "Sl. list Crne Gore", br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11, 40/11) svojim odredbama reguliše način raspodjele dobiti čiji predmet mogu biti i dividende koje isplaćuju akcionarska društva, a istovremeno sadrži i upućujuće norme kada je u pitanju raspodjela dobiti od udjela u društvu sa ograničenom odgovornošću srazmjerno vrijednosti svog uloga.

Dividenda je isplata dijela dobiti društva njegovim akcionarima iz akumulirane neto dobiti. Dividende se jedino mogu isplatiti licima koja su bila akcionari društva na dan kada je skupština akcionara donijela odluku o isplati dividende. Iznos namijenjen za raspodjelu akcionarima ne može prelaziti iznos dobiti ostvarene na kraju posljednje finansijske godine, uvećane za prenijetu dobit iz prethodne godine i raspoloživi iznos rezervi, umanjen za gubitke koji su prenijeti iz prethodne godine i za iznose određene za rezerve, u skladu sa zakonom i statutom društva. Akcionarsko društvo isplatiće dividendu samo ako neto vrijednost aktive nije manja od vrijednosti osnivačkog kapitala i pod uslovom da isplata dividende neće smanjiti neto vrijednost imovine ispod osnivačkog kapitala. Navedeno je propisano odredbama čl. 62 i čl. 63 Zakona o privrednim društvima.

Pomenuti zakon ne sadrži odredbu koja direktno propisuje raspodjelu udjela u dobiti društva sa ograničenom odgovornošću, već članom 79 propisuje da se odredbe Zakona o privrednim društvima koje se odnose na akcije shodno primjenjuju i na udjele.

Shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9% na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima.

Dakle, isplata dividendi i udjela u dobiti može se vršiti iz neraspoređene dobiti nakon plaćenog poreza na dobit pravnih lica za prethodnu godinu, ako su ispunjeni propisani uslovi, uz obavezu uplate poreza na prihod od kapitala.

Obaveza obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku na usluge servic desk/call centra koje pruža nerezidentno pravno lice

Broj: 03/7- 6865/2-15

Podgorica, 18. maj 2015. godine

Shodno članu 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda isplaćenih nerezidentnom pravnom licu po osnovu kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

Kod obračuna poreza po odbitku na prihode koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, isplatilac prihoda primjenjuje odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja,

pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda.

Međutim, mi smatramo da se usluge servic desk/call centra ne mogu svrstati u konsalting usluge, te samim tim ne podliježu obračunvanju i plaćanju poreza po odbitku.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja (dugogodišnji zakup) sa stanovišta poreskih propisa

Broj: 03/2-8019/2-15

Podgorica, 29. maj 2015. godine

Kao odgovor na pitanje koje ste nam postavili, a koje se odnosi se na primjenu poreskih propisa kod utvrđivanja troška amortizacije, kada su u pitanju ulaganja u tuđe nekretnine po osnovu zaključenog ugovora o zakupu nepokretnosti, kada ta ulaganja ne utiču na visinu zakupnine, ukazujemo na sljedeće:

Ulaganja na zakupljeni objekat prema računovodstvenim propisima se evidentira na račun kao imovina, Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu, pod uslovom da se radi o dugoročnim ulaganjima, dužim od godinu dana, da se očekuju buduće koristi od ovih ulaganja u poslovne svrhe, da se troškovi od ovih ulaganja mogu odmjeriti, odnosno dokumentovati. Ukoliko ovi uslovi nijesu ispunjeni onda se ova ulaganja na tuđim sredstvima evidentiraju kao rashod perioda u kome su nastali. Jedno je bitno da zakupac zaista plaća zakupninu u skladu sa tržišnim uslovima i da je ulaganja izvršio za sopstveni račun. Ulaganja koja se u poslovnim knjigama zakupca evidentiraju kao stalna imovina treba da budu amortizovana. Amortizacija se vrši tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, a to je obično period trajanja ugovora o zakupu. Međutim, amortizacioni period može biti kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu, ali ne može biti duži.

Po propisima o amortizaciji u poreske svrhe, shodno članu 11 stav 1 Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list RCG", br.28/02) nematerijalna sredstva čine: koncesije, patenti, autorska prava, franšiza i druga prava. Amortizacije nematerijalnih ulaganja (koncesije, patenti, autorska prava, franšiza i druga prava) vrši se primjenom proporcionalne metode na osnovu vijeka trajanja ulaganja. Osnovicu za obračun amortizacije iz stave 1 ovog člana čine ulaganja za razvoj i nabavku te imovine.

Pojašnjenje u vezi popunjavanja Prijave poreza na dobit pravnih lica

Broj: 03/2- 7112/2-15

Podgorica, 18. maj 2015. godine

Unos iznosa poreza na dobit plaćenog u drugoj državi u prijavi „PD“ bliže je određen Uputstvom za popunjavanje prijave poreza na dobit, koje je sastavni dio Pravilnika o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica („Sl. list CG“, br. 08/09, 11/11). Predmetnim uputstvom u odjeljku Podaci za utvrđivanje poreske obaveze propisano je da se pod rednim brojem 48 unosi: *iznos poreza na dobit plaćen u drugoj državi na strane izvore prihoda do iznosa koji bi bio plaćen na takve prihode u državi Crnoj Gori.*

Dakle, imajući u vidu navedeno, zaključujemo da se pod rednim brojem 48 unosi iznos koji se dobije kada se na bruto iznos prihoda primijeni stopa od 9% koja je u čl.28 i čl.29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) propisana za utvrđivanje poreza na dobit i poreza po odbitku.

Važeći propisi ne nameću obavezu da se uz Prijavu poreza na dobit dostavi kopija potvrde o plaćenom porezu na dobit u drugoj državi, ali bi bilo poželjno i korisno za samu kontrolu tačnosti unijetih podataka.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Prijava lica po osnovu ugovora o djelu (nerezidenti) i izvještavanje (obrazac: JPR i IOPPD)

Broj: 03/2- 6051/2-15

Podgorica, 06. maj 2015. godine

Članovima 669-698 Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list CG", br. 47/08 i 04/11) je propisano da je ugovor o djelu obligacioni odnos, u kome poslenik se obavezuje da obavi određeni posao (izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Ukoliko je to radno mjesto obuhvaćeno aktom o sistematizaciji radnih mjesta i to lice obavlja poslove propisane aktom o sistematizaciji, onda u tom slučaju poslodavac bi imao obavezu da sa istim zaključi radni odnos, odnosno ugovor o radu. Ugovor o djelu nije radni odnos, to je samostalni rad kada lice svojim sredstvima obavlja određene poslove, van osnovne djelatnosti poslodavca kod koga je angažovan, a ugovorom se obavezuje da će u određenom roku obaviti određeni posao, a naručilac da će mu isplatiti ugovorenu naknadu. Ukoliko je to radno mjesto obuhvaćeno aktom o sistematizaciji radnih mjesta, onda u tom slučaju poslodavac bi imao obavezu da na tim poslovima zaključi ugovor o radnom odnosu. Takođe, ukazujemo da nadzor na primjenom odredbi Zakona o radu i prava iz radnih odnosa je na Upravi za inspeksijske poslove, odnosno inspekciji rada.

Inače, za potrebe izvještaja IOPPD, potrebno je izvršiti registraciju (evidentiranje) fizičkog lica u Centralni registar obveznika i osiguranika (CROO), na osnovu podnešenog obrasca JPR, Dodatka B, od strane isplatioca prihoda i fotokopije dokaza o identifikaciji stranog državljanina (pasoš ili lična isprava ako je državljanin neke od bivših republika SFRJ), da bi mu se dodjelo poreski identifikacioni broj za nerezidente. Ukoliko njegovo angažovanje podrazumijeva boravak u Crnoj Gori kod registracije je potrebno da dostavi i dozvolu za privremeni boravak i rad izdatu u skladu sa Zakonom o strancima ("Službeni list Crne Gore", br. 56/14), fotokopiju dokaza o završenoj školskoj spremi i fotokopiju ugovora o djelu. Za potrebna dokumenta za dobijanje dozvole za boravak i prijavu na rad možete se obratiti Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Članom 5 stav 1 tačka 13 i članom 6 stav 1 tačka 13 Zakona o doprinosima za obavezno osiguranje ("Službeni list CG", br. 13/07 ... 8/15) je propisano da su obveznici doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, ako nijesu obveznici doprinosa po drugom osnovu. Dakle, ukoliko ste stekli status osiguranika po osnovu zaposlenja obveznik ste doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, u tom slučaju nijeste obveznik doprinosa po osnovu ugovora o djelu. Ovo pravilo se odnosi na rezidentna fizička lica.

Za nerezidentno lice koje je osigurano po propisima druge države poslodavac kod popunjavanja JPR obrasca popunjava informativno dodatak B, odnosno ne prijavljuje ga na obavezno PIO i zdravstveno osiguranje.

Poslodavac kod angažovanja rezidentnog lica po osnovu ugovora o djelu ukoliko je isti prijavljen na obavezno socijalno osiguranje po osnovu zaposlenja, ne prijavljuje to lice na obavezno socijalno osiguranje, jer je već prijavljen po jednom osnovu i plaća doprinose. U suprotnom, podnosi prijavu na osiguranje (PIO i zdravstvo) obrazac JPR uz prateću

dokumentaciju Dodatka B, fotokopiju dokaza o identifikaciji, fotokopiju dokaza o završenoj školskoj spremi i fotokopiju ugovora o djelu.

Obaveza podnošenja Godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica (za lica koja ostvare dohodak po osnovu ličnih primanja kod dva ili više poslodavaca, u ukupnom mjesečnom bruto iznosu iznad 720 eura)

Broj: 03/2- 7652/2-15

Podgorica, 27. maj 2015. godine

Od 08. februara 2013. godine uvedeno je progresivno oporezivanje ličnih primanja. Shodno članu 10 i članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14) na lična primanja u bruto iznosu do 720€ primjenjuje se poreska stopa od 9%, dok se na iznos iznad 720€ primjenjuje stopa od 15% (u 2013. i 2014. godini), odnosno od 13% od 01. januara 2015. godine.

U praksi se dešava da jedno te isto lice u istom mjesecu kod dva ili više poslodavaca ostvaruje lična primanja čiji pojedinačni bruto iznosi su ispod 720 eura, a kada se saberu prelaze taj iznos. Pošto je svaki od poslodavaca, odnosno isplatilaca, nezavisno od drugih vršio obračun, obustavu i plaćanje poreza svi oni su s obzirom na visinu bruto ličnih primanja na ista obračunavali porez samo po stopi od 9%. Rukovođen principom pravednosti i jednakosti zakonodavac je uveo obavezu da GPP FL podnose i fizička lica koja su ostvarivala lična primanja kod dva ili više poslodavaca u ukupnom bruto iznosu iznad 720€ na mjesečnom nivou, kako bi ih obavezali da izvrše doplatu poreza po stopi od 6%, odnosno 4%, koji se obračunava na bruto iznos koji prelazi 720 eura na mjesečnom nivou. Tako je Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica u članu 43 stav 4 tačka 5 propisao da je godišnju poresku prijavu dužan da podnese rezident koji ostvari dohodak po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720 eura.

Dakle, Godišnju poresku prijavu poreza na dohodak fizičkih lica za prihode po osnovu ličnih primanja podnose samo ona lica koja su u istom mjesecu ostvarivala lična primanja po raznim osnovima kod dva ili više poslodavaca u ukupnom bruto iznosu iznad 720 eura.

Isplata naknade usled povećanih troškova rada i boravka na terenu (terenski dodatak)

Broj: 03/2- 7609/2-15

Podgorica, 27. maj 2015. godine

S obzirom da postavljeno pitanje nema dovoljno informacija za davanje konkretnog odgovora, to samo možemo ukazati da je u vezi istog potrebno razlikovati slijedeće:

U članu 14 u stavu 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica (“Službeni list RCG”, br. 65/01 ... 04/07 i “Službeni list CG”, br. 86/09 ... 60/14) propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Službeni list CG”, br. 13/07 ... 08/15) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je

bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Članom 5a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da se porez na dohodak ne plaća na naknade po osnovu ličnih primanja, odnosno naknade za povećane troškove zaposlenih do iznosa utvrđenog Opšte kolektivnim ugovorom i to:

- dnevnica za službeno putovanje u zemlji;
- troškova prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe.

Prema stavu 2 istog člana zakona porez na dohodak ne plaća se na primanja ostvarena po osnovu:

- dnevnica za službeno putovanje i inostranstvu do iznosa propisanim za korisnike državnog budžeta;
- naknada za povećane troškove rada i boravka na terenu (terenski dodatak) do 100€ mjesečno, ako nije obezbijeđen smještaj i ishrana.

Treba imati u vidu da se može Granskim kolektivnim ugovorom, odnosno kolektivnim ugovorom kod poslodavca, urediti pitanje naknade povećanih troškova rada i boravka na terenu (terenski dodatak).

Inače, Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", br. 26/12) uz koju je odštampan i čini njen sastavni dio "Spisak zemalja s odgovarajućim iznosom dnevnice", koja se primjenjuje za korisnike državnog budžeta se primjenjuje i kod obračuna i isplate troškova zaposlenima u privatnom sektoru pa vas na istu upućujemo.

Postupak oporezivanja prihoda iz inostranstva ostvarenih obavljanjem samostalne djelatnosti

Broj: 03/2- 6338/2-15

Podgorica, 07. maj 2015. godine

Izvori dohotka ostvarenog iz inostranstva mogu biti, pored ostalih i primanja od samostalne djelatnosti. Ovi izvori dohotka iz inostranstva nijesu bilo kojom odredbom Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14) decidno naznačeni, već je to urađeno samom prijavom „GPP FL“ i Uputstvom za popunjavanje prijave, koji su sastavni dio Pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG“, br. 16/08 ... 17/15). Pretpostavljamo da je do izostavljanja ove odrednice iz zakona došlo zbog primjene analogije, tj. da rezidentna fizička lica prijavljuju samo one prihode iz inostranstva koji su oporezivi i kada se ostvare u Crnoj Gori.

U suštini oporezivanje prihoda od samostalne djelatnosti se svodi na oporezivanje prihoda od povremene samostalne djelatnosti (ugovor o djelu, autorski ugovor ili neki drugi obligacioni ugovor po osnovu kojeg se ostvaruje prihod). Oporezivanje ovih prihoda vrši se tako što rezidentno fizičko lice koje je ostvarilo prihode iz inostranstva dostavlja područnom poreskom organu, u mjestu prebivališta, Godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica (obrazac GPP FL) u kojoj pored obračuna poreza popunjava Dodatak D (Dohodak ostvaren izvan Crne Gore). GPP FL se podnosi do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu i istovremeno sa podnošenjem prijave vrši se plaćanje obračunatog poreza.

Mišljenja smo da je i Uputstvo za popunjavanje Dodatka D manjkavo, jer ne sadrži dovoljno podataka kako se utvrđuje osnovica pogotovo kod prihoda od samostalne djelatnosti, te bi trebalo priznati stvarne troškove koje je lice imalo pri ostvarivanju tih prihoda ako ih dokumentuje ili standardne rashode u iznosu od 30% od ostvarenog bruto prihoda. Ne preostaje ništa drugo, već da u tom slučaju poreski obveznik u Dodatku D pod rednim brojem dva (samostalna djelatnost) unosi 70% od ostvarenog dohotka, a ne „iznos ostvarenog dohotka“ kako stoji u Uputstvu. Ovo prevashodno iz razloga što Zakon kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje prihoda od povremene samostalne djelatnosti, prilikom priznavanja standardnih troškova, ne pravi razliku da li je dohodak po navedenom osnovu ostvaren u Crnoj Gori ili inostranstvu. Inače porez na ovaj prihod, prema sada važećim propisima, obračunava se po stopi od 9%.

Poreski tretman troškova mobilnog telefona koje firma plaća za člana odbora direktora

Broj: 03/2- 6505/2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Ukoliko je firma donijela odluku da članu odbora direktora plaća troškove mobilnog telefona takav izdatak neće podlijezati oporezivanju ako je to uslov da to lice može efikasno i u potpunosti obavljati svoju funkciju. U suprotnom ovo bi predstavljalo činjenje pogodnosti, te bi se na takav vid ličnog primanja obračunavao porez na dohodak fizičkih lica, shodno članu 14 stav 4, članu 15 i članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14).

U ovom drugom slučaju rashodi koje je imala firma po navedenom osnovu ne priznaju se na teret rashoda u poreske svrhe, shodno članu 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13), jer ti troškovi nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Poreski tretman isplate otpremnine zaposlenom zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška

Broj: 03/2- 6650/2-15

Podgorica, 11. maj 2015. godine

Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14) u članu 5a stav 2 tačka 8 propisao je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu otpremnine zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos.

Shodno članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07 ... 08/15) doprinosi se ne plaćaju na otpremnine bez obzira na njihov iznos.

Pošto je obrazac IOPPD - Izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima na prihode fizičkih lica, u isti se ne unose oni prihodi koji ne podliježu ni obračunu poreza ni obračunu doprinosa.

Poreski tretman isplate autorske naknade za izradu projekta kompaniji iz Dubaia

Broj: 03/2- 6653/2-15

Podgorica, 14. maj 2015. godine

Ugovor između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu ("Sl. list CG-Međunarodni ugovori" br. 29/2012) u članu 8 stav 1 propisao je da dobit preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne jedinice koja se u njoj nalazi. Dalje se u istoj odredbi navodi da se u tom slučaju dobit preduzeća može oporezovati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj jedinici.

Član 8 u stav 7 propisao je da kada dobit obuhvata djelove dohotka koji su regulisani posebnim članovima ovog ugovora, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova. Takav je slučaj sa autorskim naknadama.

Ugovor između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu, u članu 13 stav 2 tačka 2 sadrži određenje da se autorske naknade mogu oporezovati u državi ugovornici u kojoj nastaju u skladu sa zakonima te države. U konkretnom slučaju, prilikom isplate naknade za izradu projekta, odnosno plana, koji ima tretman autorskog djela, porez se obračunava po odbitku po stopi od 9% pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda, shodno čl. 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13).

Poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev.

Shodno članu 22 Ugovora, djelovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira gdje nastaju, koji nijesu posebno regulisani, kao npr. autorske naknade, dividende, kamate i kapitalni dobici, oporezuju se samo u državi rezidenta.

Poreski tretman kapitalnog dobitka

Broj: 03/7- 7084/2-15

Podgorica, 12. maj 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list Crne Gore“, br. 16/07 ... 09/15), u članu 13 i članu 42 propisuje da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, ako je obavljanjem te djelatnosti u poslednjih 12 mjeseci ostvario oporezivi promet iznad 18.000 €.

Prema odredbama člana 2 stav 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09... 60/14) poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno lice, odnosno nerezidentno lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom.

Postupak i način utvrđivanja kapitalnog dobitka je propisan članovima 37a do 37g navedenog zakona.

Članom 50a je propisano da se porez na kapitalne dobitke obračunava godišnje po stopi od 9% i plaća se istovremeno sa podnošenjem godišnje poreske prijave.

Dakle, iako je fizičko lice PDV obveznik koje se bavi izgradnjom građevinskih objekata namijenjenih za dalju prodaju dužan je da podnose GPP FL i plati porez po stopi od 9% na ostavrenu kapitalnu dobit.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Novo izmjenjena Zakona o poreskoj administraciji (sekundarna poreska obaveza)

Broj: 03/2- 5692/2-15

Podgorica, 04. maj 2015. god.

Članom 43 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 60/14) je propisano da je poreski obveznik poreza na dohodak dužan da, po isteku poreskog perioda, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu - obrazac GPP FL do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu. Stavom 4 navedenog člana zakona je propisano da je poresku prijavu dužan da podnese rezident koji ostvari dohodak:

- 1) od samostalne djelatnosti za koju se plaća porez po stvarnom dohotku;
- 2) od imovine i imovinskih prava;
- 3) od kapitalnih dobitaka;
- 4) iz inostranstva;

5) po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720 eura.

Član 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da akontaciju poreza na prihode od imovine i imovinskih prava tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik), pri svakoj naplati prihoda i istovremeno s naplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod, utvrđen usklađivanjem prihoda i rashoda u skladu sa odredbama ovog zakona (standardnih troškova od 30%).

U skladu sa navedenim, fizičko lice koji ostvaruje prihod od imovine je dužno da podnese poreskom organu godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica radi konačnog utvrđivanja poreske obaveze. Kao prilog ovoj prijavi dostavlja se Dodatak B, kao izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku po osnovu isplate prihoda od imovine od strane isplatioca. Ukoliko postoje neke neusaglašenosti u vezi podnošenja prijave, poreskog knjigovodstva i slično, potrebno je obratiti se savjetniku područne jedinice prema mjestu prebivališta fizičkog lica.

Najnovijim izmjenama Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Sl. list CG", br. 20/11 i 08/15) uvedena je sekundarna poreska obaveza, koja se primjenjuje od 28. februara 2015. godine. Član 26a navedenog zakona u stavu 1 propisuje da sekundarna poreska obaveza nastaje kada je lice odgovorno za dospjelu poresku obavezu drugog poreskog obveznika ili za dospjelu sekundarnu poresku obavezu drugog poreskog obveznika.

Prema stavu 2 navedenog člana zakona, licem kojim se smatra odgovornim za dospjelu sekundarnu poresku obavezu drugog poreskog obveznika smatra se:

- lice koje je omogućilo izbjegavanje plaćanja poreza drugog lica;
- lice odgovorno za obračunavanje i plaćanje poreza po odbitku;
- odgovorno lice u pravnom licu, koje obračunava i plaća porez po odbitku i koje propusti da uplati porez po odbitku.

Dakle, prema stavu 5 navedenog člana zakona od 28. februara 2015. godine sekundarnu poresku obavezu poreski organ može naplatiti od dužnika ili od lica kojem je

utvrđena sekundarna poreska obaveza, a to je u ovom slučaju na isplatioca prihoda koji obračunava porez po odbitku na prihode od imovine i imovinskih prava.

Osnovica za plaćanje poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje preduzetnicima i licima koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje

Broj: 03/2- 6055/2-15

Podgorica, 04. maj 2015. godine

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 9 stav 1 tačka 7, članu 10 stav 1 tačka 7 i članu 11 stav 1 tačka 5 propisao je da se osnovica za plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje preduzetnicima i licima koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, a koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori;
- do 15.000,00 eura, 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori;
- preko 15.000,00 eura, 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori, s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog u al. 1 do 3.

Prema podacima Zavoda za statistiku prosječna bruto zarada u Crnoj Gori u 2014. godini iznosila je 723 eura.

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14) članom 17 propisao je da oporezivi prihod od samostalne djelatnosti predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika iz bilansa uspjeha usklađena na način predviđen ovim zakonom. Tako utvrđena dobit čini osnovicu za obračun poreza na dohodak fizičkih lica.

Ukoliko ste plaćajući akontacije poreza i doprinosa tokom 2014. godine uplatili manji iznos po ovom osnovu od iznosa koji ste utvrdili kao obavezu za plaćanje u Godišnjoj prijavi poreza na dohodak fizičkih lica za 2014. godinu, morate izvršiti doplatu izračunatog iznosa razlike. U suprotnom, ukoliko je izvršena pretplata, možete zahtijevati da Vam se taj iznos vrati ili da ostane kao akontacija za plaćanje budućih obaveza po osnovu poreza i doprinosa.

Način uplate poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za zaposlene u advokatskim kancelarijama

Broj: 03/4- 7114/2

Podgorica, 12. maj 2015. godine

Za zaposlene u advokatskim kancelarijama porezi na dohodak fizičkih lica i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje se uplaćuju na jedinstveni račun 820-30000-74, shodno Naredbi o načinu uplate javnih prihoda ("Sl. list Crne Gore", br. 32/11... 52/14, 07/15 i 19/15).

Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 76/10, 63/11, 28/12, 08/13, 04/14, 1/15, 2/15) propisuje oblik, sadržinu, način popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca

Izveštaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Obračun poreza i doprinosa podnosi se nadležnom poreskom organu na Obrascu "Izveštaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima" (IOPPD), koji je sa uputstvom za njegovo popunjavanje i šifrnikom osnova za obračun odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Promet nepokretnosti

Broj: 03/2-6053/2-15

Podgorica, 07. maj 2015. godine

Odredbe Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13) se primjenjuju na nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji Crne Gore, a koje nijesu izuzete ovim zakonom.

Članom 4 u stavu 3 Zakona o porezu na promet nepokretnosti je propisano da se prometom nepokretnosti u smislu sticanje prava svojine na nepokretnosti, smatra: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i povlačenje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti.

Članom 13 navedenog zakona je propisano poresko oslobođenje kod unosa nepokretnosti u privredno društvo, i to:

- (1) Porez na promet nepokretnosti ne plaća se u slučaju kada se nepokretnost unosi u privredno društvo kao osnivački ulog ili se povećava osnovni kapital, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima;
- (2) Porez na promet nepokretnosti ne plaća se u slučaju kada se nepokretnost stiče u postupku pripajanja, spajanja i podjele privrednih društava koje se vrši u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Navedene odredbe člana 13 stav 1 Zakona o porezu na promet nepokretnosti, upućuju na Zakon o privrednim društvima kada je u pitanju oslobođenje od plaćanja poreza na promet kod unosa nepokretnosti u privredno društvo.

Dakle, ukoliko osnivač (ortak, član društva, društvo ili akcionar) unosi nenovčani ulog, odnosno nepokretnost u društvo kao osnivački kapitala društva, u skladu sa odredbama Zakon o privrednim društvima, ovaj promet ne podliježe oporezivanju.

Takođe, unos nepokretnosti u privredno društvo kod povećanje osnovnog kapitala društva iz sredstava društva i povećanje osnovnog kapitala kroz povećanje udjela članova društva ili akcionara u skladu sa članom 57 Zakona o privrednim društvima, ne podliježe porezu na promet.

Nadalje, iako se radi o povezanim licima, upućujemo Vas da obratite pažnju na član 415 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima ("Službeni list", br. 19/09) kojim je propisano da strano lice ne može imati pravo svojine na:

- 1) prirodnom bogatstvu;
- 2) dobru u opštoj upotrebi;
- 3) poljoprivrednom zemljištu;
- 4) šumi i šumskom zemljištu;
- 5) spomeniku kulture od izuzetnog i posebnog značaja;

- 6) nepokretnoj stvari u kopneno-pograničnom području u dubini od jednog kilometra i ostrvima;
- 7) nepokretnoj stvari koja se nalazi na području koje je, radi zaštite interesa i bezbjednosti zemlje, zakonom proglašeno područjem na kome strano lice ne može imati pravo svojine.

Posebni zakon, u smislu stava 1 tačka 7 ovog člana, donosi se na način i po postupku propisanom za donošenje ovog zakona.

Izuzetno, strano fizičko lice može steći i pravo svojine na poljoprivrednom zemljištu, šumama i šumskom zemljištu površine do 5.000 m² samo ako je predmet ugovora o otuđenju (kupoprodaja, poklon, razmjena i dr.) stambena zgrada koja se nalazi na tom zemljištu.

Poreski tretman sticanja nepokretnosti nasljeđivanjem (slučaj kada su ostavioc i sticalac nepokretnosti nerezidenti, a nepokretnost se nalazi u CG)

Broj: 03/7-7111/2-15

Podgorica, 12. maj 2015. godine

Shodno odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti („Sl. list CG“, br. 36/13), predmet oporezivanja porezom na promet nepokretnosti je promet nepokretnosti kojim se, smatra svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori.

Sticanjem prava svojine na nepokretnosti, smatra se: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, itd.

Obveznik poreza na promet nepokretnosti kod poklona ili drugog oblika sticanja nepokretnosti bez naknade je poklonoprimac ili drugo lice koje je steklo nepokretnost bez naknade.

Stopa poreza na promet nepokretnosti je proporcionalna i iznosi 3% od poreske osnovice.

Poreska osnovica poreza na promet nepokretnosti je tržišna vrijednost nepokretnosti u trenutku njenog sticanja.

Porez na promet nepokretnosti plaća se u državi u kojoj se nepokretnost nalazi. Radi izbjegavanja eventualnog dvostrukog oporezivanja, državljanin Velike Britanije može tražiti od Poreske uprave-Područne jedinice na čijoj se teritoriji nepokretnost nalazi, uvjerenje da je po ostavinskom postupku, na naslijeđenu imovinu, platio porez na promet nepokretnosti (u kojem iznosu). Dobijeno Uvjerenje bi mu služilo kao dokaz u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u matičnoj državi.

Promet upotrebljivanih motornih vozila

Broj: 03/2- 5198/2-15

Podgorica, 05. maj 2015. godine

Član 2 Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica ("Sl. list RCG", br. 55/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 40/11, 34/14) propisuju da se upotrebljivanim motornim vozilom, plovnim objektom, vazduhoplovom ili letilicom, u smislu ovog zakona smatra putničko ili drugo motorno vozilo,

odnosno plovni objekat, vazduhoplov ili letilica koje je najmanje jednom registrovano u Crnoj Gori u skladu sa posebnim zakonom i za koje prodavac, odnosno prenosilac nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom nabavke.

Navedeno zakonsko određenje upotrebljivanih motornih vozila se ne može primjeniti u situaciji kada su u pitanju uvezena upotrebljavana motorna vozila, koja u carinskoj deklaraciji imaju podatak o prvoj registraciji u inostranstvo, a nije ih uvoznik registrovao na sebe, odnosno u Crnoj Gori. Očigledno je da zakonodavac nije imao u vidu ove situacije kada je donosio navedena zakonska određenja. Navedene neusaglašenosti su bile razlog što je odgovor na Vaše pitanje prolongiran, jer smo tražili mišljenje Ministarstva finansija da bi se usaglasili sa istim.

Činjenica je da je fizičko lice kao uvoznik polovnih automobile platio PDV prilikom uvoza, nema pravo na odbitak ulaznog PDV jer se ne radi o registrovanom PDV obvezniku. Fizičko lice ovo vozilo ne registruje na sebe ne služi mu za njegovu individualnu potrebu, nego mu služi za dalju prodaju. Kako se ne radi o registrovanom fizičkom licu za obavljanje privredne djelatnosti prometa vozila (preduzetnik), to isti na ovaj promet nema pravo da obračuna PDV.

I pored toga što ne postoji valjano zakonsko određenje za definiciju upotrebljivanog motornog vozila, kupac je dužan da kod prenosa vlasništva nad vozilom sa fizičkog lica-uvoznika na kupca plati porez na promet po stopi od 5%, shodno članu 3 navedenog zakona.